

เอลิซาเบทที่ 2 : กษัตริย์ยามอัสดงของเครือจักรภพ

ผศ.ชาคริต ชุ่มวัฒนธรรม*

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 เป็นกษัตริย์แห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (Great Britain and Northern Ireland) ตลอดจนดินแดนอื่น ๆ อีก 15 แห่งและทรงอยู่ในตำแหน่งประมุขของกลุ่มประเทศเครือจักรภพ (Commonwealth of Nations) อีกด้วย ทรงขึ้นครองราชย์สืบต่อจากพระเจ้าจอร์จที่ 6 (George VI ค.ศ. 1936 - 1952) แม้จะทรงเป็นกษัตริย์ในระบอบรัฐธรรมนูญซึ่งทำให้ไม่สามารถใช้พระราชอำนาจด้านบริหาร นิติบัญญัติหรือตุลาการ แต่การที่ทรงอยู่ในราชสมบัติมานานเกือบครึ่งศตวรรษแล้ว ได้ทอดพระเนตรการบริหารแผ่นดินของรัฐบาลชุดต่าง ๆ และการทำงานของนายกรัฐมนตรีหลายคนนับตั้งแต่เซอร์วินสตัน เชอร์ชิลล์ (Sir Winston Churchill) เป็นต้นมา ทำให้ทรงมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเมืองภายในและการเมืองระหว่างประเทศมากกว่าผู้นำทางการเมืองใด ๆ ของอังกฤษ พระราชวินิจฉัยในประเด็นต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลอังกฤษให้ความสนใจอย่างไรก็ดี แม้ในทางปฏิบัติจะทรงมีพระบารมีที่ทำให้รัฐบาลต้องฟังและยำเกรง แต่ก็ทรงมีพระราชภาระหนักที่จะต้องปรับบทบาทของสถาบันกษัตริย์อังกฤษในครึ่งหลังคริสต์ศตวรรษที่ 20 ให้เหมาะสมกับกาลเวลาที่เปลี่ยนไปมากจากสมัยพระอัยกา (พระเจ้าจอร์จที่ 5 (George V ค.ศ. 1910 - 1936) สถานะความเป็นประเทศมหาอำนาจชั้นหนึ่งของ

อังกฤษในเวทีโลกได้จบสิ้นไปแล้วภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บรรดาอาณานิคมต่าง ๆ ของอังกฤษที่กระจายอยู่ทั่วทุกมุมโลกได้ทยอยกันเป็นเอกราชจากอังกฤษ นอกจากนี้ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ต้องทรงดำเนินพระราชจริยวัตรให้ชนส่วนใหญ่ในสังคมอังกฤษยอมรับได้ว่าสถาบันกษัตริย์ที่มีพระองค์เป็นผู้นำอยู่นั้นมิใช่ส่วนเกินของสังคมยุคใหม่ซึ่งคำนึงเรื่องความสามารถมากกว่าชาติตระกูลด้วยเหตุนี้ ตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1960 พระองค์และสมาชิกของราชวงศ์วินด์เซอร์ (Windsor) จึงคำนึงเรื่องการใกล้ชิดและการสดับตรับฟังทัศนคติของพลสกนิกรอยู่มาก

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ทรงเป็นพระราชธิดาองค์โตในพระเจ้าจอร์จที่ 6 และสมเด็จพระราชินีเอลิซาเบท (Elizabeth) ซึ่งขณะนั้นดำรงพระอิสริยยศเป็นดั๊กแห่งยอร์ก (Duke of York) และดัชเชส แห่งยอร์ก (สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบทมีพระนามเดิมว่า เลดีเอลิซาเบท แอนเจลา มาร์เกอริต บาวส์-ลีอง (Elizabeth Angela Marguerite Bowes-Lyon) บุตรีของลอร์ดเกลมิส (Glamis) ซึ่งต่อมาเป็นอิริลที่ 14 แห่งสเตรทมอร์และคิงฮอร์น (Strathmore and Kinghorne) ตระกูลขุนนางเก่าแก่ของสกอตแลนด์) ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ 21 เมษายน ค.ศ. 1926¹ ณ บ้านเลขที่ 17 ถนนบรูตัน (Bruton) ในย่านเมย์แฟร์ (Mayfair) ซึ่งเป็นบ้านของ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มศว.

¹ แต่พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาที่จัดเป็นทางการทุกปี คือ วันเสาร์สัปดาห์ที่ 3 ของเดือนมิถุนายน

เอิร์ลที่ 14 แห่งสเตรทมอร์ ทรงได้รับพระนามว่า เอลิซาเบท อะเล็กซานดรา แมรี (Elizabeth Alexandra Mary) แต่พระราชบิดาและพระราชมารดา มักจะทรงเรียกขานพระองค์ว่า ลิลิเบต (Lilibet) ในช่วงที่ทรงพระเยาว์ เจ้าหญิงเอลิซาเบทและเจ้าหญิงมาร์กาเรต (Margaret) พระชนนีฐานพระองค์เดียวซึ่งมีพระชันษาอ่อนกว่า 4 ปี ประทับที่พระตำหนักของพระราชบิดา เลขที่ 145 ถนนพิกาคาซิลลี (Piccadilly) เว้นแต่บางเวลาที่เสด็จไปประทับพักผ่อนที่ไวต์ลอคจ์ (White Lodge) ในอุทยานริชมอนด์ (Richmond Park) หรือพระตำหนักในชนบทของพระอัยกา

การที่พระเจ้าจอร์จที่ 5 ไม่ทรงยินยอมให้พระราชชนัดดาเข้ารับการศึกษาในระบบโรงเรียนร่วมกับเด็กอื่น ๆ เจ้าหญิงเอลิซาเบทและเจ้าหญิงมาร์กาเรต จึงทรงต้องมีครูพี่เลี้ยงชาวสกอตชื่อมาเรียน ครอว์เฟิร์ด (Marion Crawford) มาสอน ณ ที่ประทับที่ถนนพิกาคาซิลลี และเรียนวิชาประวัติศาสตร์จากเซอร์เฮนรี เค. มาร์เทน (Sir Henry K. Marten) ซึ่งต่อมาเป็นผู้อำนวยการของวิทยาลัยอีตัน (Eton) นอกจากนี้ยังทรงเรียนพิเศษเป็นครั้งคราวด้านภาษาดนตรี ศิลปะ ตลอดจนทักษะในการทรงม้า การเรียนนอกโรงเรียนทำให้ทั้ง 2 พระองค์มีประสบการณ์ในวัยเด็กที่เจียบเหงาไม่มีเพื่อนและเรียนรู้การพึ่งพระองค์เองเป็นส่วนใหญ่ แม้จะมีพระญาติในวัยเดียวกันมาเยี่ยมบ้างเป็นครั้งคราวก็ตาม การเลี้ยงสุนัขเล็กพันธุ์พินน์เมืองจากถิ่นเวลส์ (Wales) พันธุ์คอร์กี (Corgi) ของเจ้าหญิงทั้ง 2 พระองค์เพื่อความเพลิดเพลิน และคลายความเหงาจึงเริ่มขึ้นและสุนัขพันธุ์นี้ก็ได้กลายเป็นสมาชิกประจำครอบครัวของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน เมื่อพระราชบิดาขึ้นครองราชย์สืบต่อ

จากพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 8 (Edward VIII ค.ศ. 1894 - 1972) พระราชปิตุลาในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1936 แล้ว เจ้าหญิงเอลิซาเบทจึงทรงเป็นองค์รัชทายาทอันดับหนึ่งในสายการสืบราชสันตติวงศ์ทำให้ทรงต้องหันไปศึกษาด้านประวัติศาสตร์การปกครองและวิชากฎหมายเพื่อเป็นการเตรียมพระองค์สำหรับการเป็นประมุขของประเทศในวันข้างหน้า อย่างไรก็ตาม เมื่อพระเจ้าจอร์จที่ 6 ทรงย้ายไปประทับที่พระราชวังบัคกิงแฮม (Buckingham) และต้องทรงรับพระราชภารกิจมากขึ้น พระราชธิดาก็มีโอกาสน้อยลงที่จะได้ใกล้ชิดกับพระราชบิดาและพระราชมารดาเหมือนแต่ก่อน

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น พระเจ้าจอร์จที่ 6 และพระราชินีเอลิซาเบทยังคงประทับอยู่ในกรุงลอนดอนต่อไป แม้กระทั่งในช่วงอังกฤษถูกเครื่องบินเยอรมันทิ้งระเบิดโจมตีอย่างหนักระหว่างยุทธการที่เกาะอังกฤษ (Battle of Britain) บางส่วนของพระราชวังบัคกิงแฮมก็ถูกระเบิดด้วยพระเจ้าจอร์จที่ 6 ทรงพระประสงค์จะแสดงให้พสกนิกรเห็นว่าทรงพร้อมที่จะร่วมทุกข์ร่วมสุขกับประชาชนตลอดเวลาเพราะในยามสงครามประเทศต้องการขวัญและกำลังใจอย่างมากในการต่อสู้การรุกรานของศัตรู อย่างไรก็ตามก็เพื่อความปลอดภัยของพระราชธิดา จึงทรงส่งเจ้าหญิงเอลิซาเบทและเจ้าหญิงมาร์กาเรตให้ไปประทับที่พระราชวังบัลมอรัล (Balmoral) ในสกอตแลนด์ และที่พระตำหนักของราชวงศ์ในวินด์เซอร์เกรตพาร์ก (Windsor Great Park) หรือไม่กี่ที่ปราสาทวินด์เซอร์ (Windsor Castle) ในมณฑลเบิร์กเชอร์ (Berkshire) ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงลอนดอน แทบทุกคืนเจ้าหญิงทั้ง 2 พระองค์มักจะบรรทมในห้องใต้ดินของปราสาทวินด์เซอร์ซึ่ง

บางครั้งพระราชบิดาและพระราชมารดา ก็เสด็จมาประทับด้วยบ้าง ในขณะที่ลูกหลานของผู้ที่มีสกุลของอังกฤษจำนวนมากหลบไปพำนักในต่างประเทศชั่วคราว โดยเฉพาะไปยังสหรัฐอเมริกา

ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1940 เจ้าหญิงเอลิซาเบทซึ่งมีพระชันษา 14 ปีก็ได้มีรับสั่งทางวิทยุกระจายเสียงของบรรษัทกระจายเสียงแห่งอังกฤษ หรือ บีบีซี (British Broadcasting Corporation - BBC) เป็นครั้งแรก ซึ่งถือเป็นการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมของพระองค์ เป็นการมีพระกระแสถึงเยาวชนในสหราชอาณาจักรและประเทศเครือจักรภพเพื่อปลุกปลอบใจให้แก่ผู้ที่กำลังอพยพหลบภัยสงครามอยู่ ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1945 ก่อนที่สงครามโลกครั้งที่ 2 จะสิ้นสุดลง ก็ทรงขอพระราชทานุญาตจากพระราชบิดาเข้าประจำการในหน่วยเสริมกำลังภาคพื้นดิน (Auxiliary Territorial Service) ซึ่งเป็นหน่วยทหารหญิงของกองทัพอังกฤษ แม้ว่าพระเจ้าจอร์จที่ 6 ไม่ทรงเต็มพระทัยนัก แต่ก็ทรงยินยอมให้พระราชธิดาองค์โตเสด็จไปเรียนรู้การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับทหารหญิงกลุ่มหนึ่ง ทรงได้รับมอบหมายให้ฝึกงานด้านการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ของยานพาหนะจนมีตำแหน่งเป็นพนักงานขับรถและได้รับยศร้อยโท ไม่นานหลังจากนั้น สงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ยุติลง ทรงเป็นสตรีคนแรกที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์การ์เตอร์ (Order of The Garter) ซึ่งถือเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดของอัศวินอังกฤษ

ใน ค.ศ. 1947 พระเจ้าจอร์จที่ 6 ได้เสด็จเยือนสหภาพแอฟริกาใต้ เจ้าหญิงเอลิซาเบทได้ตามเสด็จด้วย นับเป็นการเยือนต่างประเทศอย่างเป็นทางการครั้งแรกของพระองค์ ระหว่างการเยือนดังกล่าว

ทรงมีพระคำรัสสำคัญทางวิทยุกระจายเสียงในโอกาสที่มีพระชันษาครบ 21 ปี ซึ่งแสดงความตระหนักในพระราชพันธกิจข้างหน้าที่จะทรงมีต่อเครือจักรภพว่าจะทรงอุทิศชีวิตของพระองค์ไม่ว่าจะสิ้นหรือยืนยาวก็ตามให้แก่มวลพลสกนิกร หลังจากเสด็จนิวติอังกฤษได้ไม่นาน ก็ได้มีการประกาศหมั้นในวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ. 1947 ระหว่างเจ้าหญิงเอลิซาเบท วินด์เซอร์กับเรือโท ฟิลิป เมานต์แบตเทน (Philip Mountbatten ค.ศ. 1921-) หรืออดีตเจ้าชายฟิลิปแห่งกรีซ ซึ่งเพิ่งได้รับสัญชาติอังกฤษเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ก่อนหน้านั้น โดยการจัดการของลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตเทน หรือเอิร์ลเมานต์แบตเทนที่ 1 แห่งพม่า (1st Earl Mountbatten of Burma, ค.ศ. 1900-1979 เคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสูงสุดฝ่ายพันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่ 2) ซึ่งเป็นน้ำชาชาย พระราชพิธีอภิเษกสมรสได้จัดขึ้นในวันที่ 20 พฤศจิกายน ปีเดียวกัน ณ วิหารเวสต์มินสเตอร์ ก่อนพระราชพิธีเพียง 1 วัน พระเจ้าจอร์จที่ 6 ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่เรือโทฟิลิปเป็นบารอนแห่งกรีนวิช เอิร์ลแห่งแมริโอเนท และดั๊กแห่งเอดินบะระ (Baron of Greenwich, Earl of Marioneth and Duke of Edinburgh) และโปรดให้ใช้ H.R.H. (His Royal Highness) นำหน้าชื่อได้ พระเจ้าจอร์จที่ 6 ได้ปรารภกับผู้ใกล้ชิดว่า นับเป็นการได้อะไรก่อนข้างมากพอควรสำหรับคนๆ หนึ่งในวันเดียว ต่อมาใน ค.ศ. 1957 ดั๊กแห่งเอดินบะระก็ได้ได้รับสถาปนาเป็นเจ้าชายแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนืออีกด้วย

เจ้าชายฟิลิปทรงพบกับเจ้าหญิงเอลิซาเบท พระญาติห่าง ๆ เป็นครั้งแรกในฤดูร้อน ค.ศ. 1929 ขณะพระชันษา 18 ปี และกำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัย

การทัพเรืออาร์ตมัท (Dartmouth Royal Naval College) ส่วนเจ้าหญิงเอลิซาเบทท์มีพระชันษา 13 ปี ทรงมีพระนามเดิมว่าฟิลิปโปส-ชเลสวิก-โฮลชไตน์-ชอนเดอร์บูร์ก-กลักส์แบร์ก (Philippos-Shleswig-Holstein-Sonderburg-Glucksberg) ทรงเป็นโอรสของเจ้าชายแอนดรูว์ (Andrew) แห่งกรีซ (พระราชโอรสในพระเจ้าจอร์จที่ 1 แห่งกรีซ ซึ่งสิ้นพระชนม์ขณะทรงลี้ภัยอยู่ในฝรั่งเศส ค.ศ. 1944) และเจ้าหญิงอะลิซแห่งบัทเทนแบร์ก (Alice of Battenberg) พระภคินีของลอร์ดแมนดีเบตเทน ทรงเป็นพระธิดาองค์โตของเจ้าชายหลุยส์แห่งบัทเทนแบร์กและเจ้าหญิงวิกตอเรียแห่งเฮสส์ (Victoria of Hesse) พระราชนัดดาในสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย (Victoria ค.ศ. 1837-1901) เจ้าชายหลุยส์แห่งบัทเทนแบร์กเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทหารเรือของอังกฤษก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 แต่การที่ทรงมีชาติกำเนิดเป็นเยอรมัน จึงถูกกดดันให้ลาออกจากตำแหน่งใน ค.ศ. 1914 หลังจากรับราชการในกองทัพเรืออังกฤษมา 46 ปี ทรงสละฐานันดรศักดิ์เดิมและเปลี่ยนชื่อราชสกุลเป็นแมนดีเบตเทน² ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็นมาร์ควิสแห่งมิลฟอร์ด เฮเวน (Marquess of Milford Haven)

ของขวัญชิ้นหนึ่งที่คู่อภิเษกสมรสได้รับในจำนวนของมีค่าหลากหลายชิ้นที่อาณานิคมอังกฤษและอาณาจักร (dominion) ต่าง ๆ จัดส่งมา คือ

ผ้าถุงทอ (loin cloth) ด้วยฝีมือของมหาตมะคานธี (Mahatma Gandhi ค.ศ. 1869-1948) ซึ่งตั้งใจทอส่งมาถวาย สมเด็จพระราชินีแมรี พระอัยิกาขององค์เจ้าสาวไม่พอพระทัยมาก เพราะทรงนึกถึงการแต่งกายของคานธีที่เปิดเผยส่วนของร่างกายมากเกินไปจนดูไม่เหมาะสมในการปรากฏตัวเช่นนั้นในที่สาธารณะ และในการเข้าประชุมเรื่องเอกราชของอินเดียที่กรุงลอนดอน แต่ตุ๊กแห่งเอดินบะระไม่ทรงเห็นด้วยและกล่าวว่าเป็นของขวัญจากมหาบุรุษ

ภายหลังการอภิเษกสมรส เจ้าหญิงเอลิซาเบทท์และพระสวามีซึ่งประทับที่พระตำหนักแคลเรนซ์ (Clarence House) ในเขตพระราชวังเซนต์เจมส์ (St. James) ก็เริ่มเสด็จเยือนประเทศต่าง ๆ และดินแดนในเครือจักรภพ ได้แก่ ฝรั่งเศส ค.ศ. 1948 มอลตา (Malta) ค.ศ. 1949 กรีซ ค.ศ. 1950 และอิตาลี ค.ศ. 1951 เมื่อพระเจ้าจอร์จที่ 6 ทรงมีพระพลานามัยอ่อนแอลงมากเนื่องจากประชวรด้วยพระโรคมะเร็งปอด จึงทรงมอบหมายให้พระราชธิดาเสด็จแทนพระองค์ในงานพระราชพิธีต่าง ๆ รวมทั้งพระราชพิธีสวนสนามในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาด้วย ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1951 เสด็จเยือนมอนทรีล (Montreal) ในแคนาดาซึ่งในการเดินทางครั้งนี้ ทรงมีร่างประกาศการขึ้นครองราชย์ (Accession Declaration) ไปด้วย หากเกิดกรณีพระราชบิดาสวรรคตกะทันหันแต่ก็ไม่มีเหตุการณ์

² ชื่อราชวงศ์ซัคซ-โคบูร์ก-โกทา (Saxe-Coburg-Gotha) ของกษัตริย์อังกฤษ ซึ่งสืบมาจากเจ้าชายอัลเบิร์ต (Albert ค.ศ. 1819-1861) พระราชสวามีในสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย ก็ต้องเปลี่ยนเป็นวินด์เซอร์ ด้วยเหตุผลเดียวกัน ตามคำแนะนำของลอร์ดสแตมฟอร์ดแฮม (Stamfordham) ราชเลขาฯ การส่วน พระองค์ในพระเจ้าจอร์จที่ 5 โดยเสนอว่าพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 3 (Edward III ค.ศ. 1312-1377) ทรงเคยใช้พระนามว่า เอ็ดเวิร์ดแห่งวินด์เซอร์ พระเจ้าจอร์จที่ 5 จึงทรงประกาศให้พระราชโอรสและทายาท ของสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียซึ่งถือสัญชาติอังกฤษอยู่เปลี่ยนชื่อราชสกุลนับแต่นั้น

ร้ายแรงอะไร ต้น ค.ศ. 1952 เจ้าหญิงเอลิซาเบทและพระสวามีจึงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จเยือนกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. อย่างเป็นทางการ

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1952 ทรงได้รับมอบหมายให้เสด็จเยือนออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ประเทศในเครือจักรภพที่พระเจ้าจอร์จที่ 6 ทรงเคยมีหมายกำหนดการเสด็จไว้ การเดินทางของเจ้าหญิงเอลิซาเบทและค็อกแห่งเอดินบะระเริ่มต้นด้วยการแวะที่ประเทศเคนยา ก่อนพระเจ้าจอร์จที่ 6 ได้เสด็จมาส่งพระราชธิดาที่สนามบินฮีทโธรว์ (Heathrow) ท่ามกลางอากาศชื้นและเย็นจัด ทรงมีพระอาการอ่อนเพลียอย่างเห็นได้ชัด นับเป็นครั้งสุดท้ายที่เจ้าหญิงเอลิซาเบทได้พบกับพระราชบิดา ขณะที่ประทับที่แคมป์ล่าสัตว์ทรีทอปส์ (Tree Tops) ใกล้แม่น้ำซากานา (Sagana) ในเคนยา ทรงได้รับแจ้งจากอังกฤษในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ว่าพระเจ้าจอร์จที่ 6 สวรรคตแล้วที่พระราชวังซานดริงแฮม (Sandringham) เจ้าหญิงเอลิซาเบททรงตัดกำหนดการเสด็จต่างประเทศที่เหลือแล้วเสด็จกลับกรุงลอนดอนทันทีที่มีประกาศขึ้นครองราชย์อย่างเป็นทางการในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1952 ที่พระราชวังเซนต์เจมส์

พระราชพิธีบรมราชาภิเษาได้จัดขึ้นวันที่ 2 มิถุนายน ค.ศ. 1953 ซึ่งกำหนดให้สถานีวิทยุบีบีซีกระจายเสียงถ่ายทอดเหตุการณ์ไปทั่วโลก และเมื่อถึงวันพระราชพิธีก็ได้มีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 อีกด้วย นับเป็นพระราชพิธีแรกของอังกฤษที่มีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ซึ่งเป็นเทคโนโลยีด้านข่าวสารที่เพิ่งพัฒนาได้ไม่นาน ทำให้ผู้ชมในประเทศอื่น ๆ ได้ร่วมรับรู้พระราชพิธีนี้ด้วย

นับว่าเป็นความสำเร็จของราชวงศ์อังกฤษในการเผยแพร่เรื่องราวของราชวงศ์

● แสตมป์ที่ระลึกในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก 2 มิถุนายน ค.ศ. 1953

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 และค็อกแห่งเอดินบะระซึ่งย้ายไปประทับที่พระราชวังบักกิงแฮมตั้งแต่กลาง ค.ศ. 1952 (ส่วนสมเด็จพระราชินีเอลิซาเบท พระราชมารดาทรงย้ายไปประทับที่พระตำหนักแคลเรนซ์เทน) ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม 4 พระองค์ ได้แก่

1. เจ้าชายชาลส์ ฟิลิป อาร์เทอร์ จอร์จ (Charles Philip Arthur George) ประสูติใน ค.ศ. 1948 ทรงเป็นองค์รัชทายาทอันดับหนึ่ง มีตำแหน่งเป็นเจ้าชายแห่งเวลส์ (Prince of Wales) อภิเษกสมรสกับเลดีไดอานา ฟรานเชส สเปนเซอร์ (Diana Frances Spencer ค.ศ. 1961-1997) ซึ่งต่อมาได้รับสถาปนาเป็นเจ้าหญิงแห่งเวลส์ ทรงหย่าร้างกันใน ค.ศ. 1996 มีพระโอรสด้วยกัน 2 องค์คือ เจ้าชายวิลเลียม อาร์เทอร์ ฟิลิป หลุยส์ (William Arthur Philip Louis) ประสูติ ค.ศ. 1982 และเจ้าชายเฮนรี ชาลส์ อัลเบิร์ต เดวิด (Henry Charles Albert David) หรือเจ้าชายแฮร์รี (Harry) ประสูติ ค.ศ. 1984

2. เจ้าหญิงแอนน์ เอลิซาเบท อะลิซ หลุยส์

(Anne Elizabeth Alice Louise) ประสูติใน ค.ศ. 1950 ทรงสมรสครั้งแรกกับร้อยเอก มาร์ก ฟิลลิปส์ (Mark Philips) มีพระโอรสชื่อปีเตอร์ (Peter ค.ศ.1977) และพระธิดาชื่อซารา (Zara ค.ศ. 1981) หลังการหย่าใน ค.ศ. 1992 ทรงสมรสครั้งที่ 2 กับร้อยเอก ทิโมที เจมส์ แฮมิลตัน ลอว์เรนซ์ (Timothy James Hamilton Lawrence) ในปีเดียวกัน ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งราชกุมารี (Princess Royal)

3. เจ้าชายแอนดรูว์ อัลเบิร์ต คริสเตียน เอ็ดเวิร์ด (Andrew Albert Christian Edward) ประสูติใน ค.ศ. 1960 ทรงสมรสกับซาราห์ เฟอร์กูสัน (Sarah Ferguson) ทั้งคู่ได้รับการสถาปนาเป็นดยุกและดัชเชสแห่งยอร์ก (Duke and Duchess of York) ใน ค.ศ. 1986 มีพระธิดาด้วยกัน 2 องค์ คือ เจ้าหญิงเบียทริซ (Beatrice ค.ศ. 1988) และเจ้าหญิงยูจีนี (Eugenie ค.ศ. 1990) ทรงหย่าใน ค.ศ. 1996

4. เจ้าชายเอ็ดเวิร์ด แอนโทนี ริชาร์ด หลุยส์ (Edward Antony Richard Louis) ประสูติใน ค.ศ. 1964 ทรงสมรสกับโซฟี รีส-โจนส์ (Sophie Rhys-Jones) ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1999 ทั้งคู่ได้รับการสถาปนาเป็นเอิร์ลและเคาน์เตสแห่งเวสเซกซ์ (Earl and Countess of Wessex) ในวันอภิเษกสมรส

พระราชโอรสและพระราชธิดาถือว่าอยู่ในราชสกุลวินด์เซอร์ เพราะเมื่อขึ้นครองราชย์แล้ว สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ทรงประกาศในวันที่ 9 เมษายน ค.ศ. 1952 ว่าทายาทของพระองค์ให้ใช้ชื่อราชสกุลว่า วินด์เซอร์ แต่ต่อมาในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1960 ทรงประกาศเพิ่มเติมว่าผู้สืบเชื้อสายของพระองค์ซึ่งไม่ได้ใช้คำนำหน้าพระนามว่า Royal Highness, Prince หรือ Princess ให้ใช้ชื่อราชสกุลว่า เมานต์แบตเทน-วินด์เซอร์

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ซึ่งอยู่ในราชสมบัติมาเกือบ 50 ปีแล้วนั้น ทรงเอาพระทัยใส่ในกิจการบ้านเมืองอย่างจริงจัง แม้โดยระบอบการปกครองที่เป็นอยู่ การใช้พระราชอำนาจในด้านต่างๆ จะมีผู้กระทำในพระปรมาภิไธยเพื่อไม่ให้องค์ประมุขเกี่ยวข้องกับหรือรับผิดชอบกับการบริหารประเทศ โดยปกติถ้านายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้นำรัฐบาลและพระองค์ต่างอยู่ในกรุงลอนดอน ทุกบ่ายวันอังคารจะโปรดให้นายกรัฐมนตรีเข้าเฝ้าเพื่อรายงานข้อราชการต่าง ๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะต้องเตรียมตัวในการตอบข้อซักถามของพระองค์ให้พร้อมเพราะทรงติดตามความเป็นไปของประเทศในด้านต่าง ๆ และทรงอ่านรายงานการประมุขรัฐสภาอยู่เสมอ การปรึกษาข้อราชการระหว่างพระองค์กับนายกรัฐมนตรีนี้ถือเป็นความลับ

● โทนี แบลร์ (Tony Blair) นายกรัฐมนตรีอังกฤษคนที่ 9 นับตั้งแต่สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 เสด็จขึ้นครองราชย์ เป็นนายกรัฐมนตรีอายุน้อยและเป็นคนแรกที่ถือกำเนิดขึ้นในรัชสมัยของพระองค์

แม้ว่าการเป็นประมุขของประเทศตามรัฐธรรมนูญทำให้ไม่ทรงมีพระราชอำนาจหรือบทบาทในการบริหาร แต่ก็ทรงมีพระราชอำนาจบางประการที่ถือว่าเป็นพระราชอำนาจ โดยเฉพาะของกษัตริย์ (royal prerogative) ได้แก่ การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ไม่มีพรรคใดได้เสียงข้างมาก หรือพรรคที่ได้เสียงข้างมากขาดผู้นำ (ดังในกรณีการแต่งตั้ง เซอร์อะเล็ก ดักลาส-ฮูม (Alec Douglas-Home ค.ศ. 1963-1964) สืบต่อจากฮาโรลด์ แมกมิลแลน (Harold Macmillan) ซึ่งลาออกภายหลังอังกฤษถูกฝรั่งเศสใช้สิทธิยับยั้งไม่ให้เข้าองค์การตลาดร่วมยุโรป (Common Market) และต่อมาเกิดกรณีโพรฟูโม (Profumo Affair) ขึ้น) พระองค์มีสิทธิที่จะปรึกษาคณะผู้ใดก็ได้ในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ทรงมีสิทธิที่จะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล ทรงมีสิทธิในการพระราชทานอภัยโทษให้แก่ผู้ใดคนหนึ่ง ทรงมีสิทธิดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพทุกเหล่าและเป็นประมุขสูงสุดแห่งศาสนาคริสต์นิกายอังกฤษ (Supreme Governor of the Church of England) และทรงมีสิทธิในการพิจารณาพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์บางประเภท³ ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์การ์เตอร์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทิสเทิล (Order of the Thistle) เครื่องราชอิสริยาภรณ์เมริต (Order of the Merit) เครื่องราชอิสริยาภรณ์วิกตอเรีย (Royal Victorian Order และ Royal Victorian Chain) เครื่องราชอิสริยาภรณ์แห่งเกียรติยศ (Royal Medal of Honour) และเครื่องราชอิสริยาภรณ์แห่งการปฏิบัติ

หน้าที่อันยาวนาน (Royal Medal for Long Service)

ในกรณีที่ประทับอยู่ต่างประเทศหรือทรงพระประชวร จะทรงแต่งตั้งองค์ที่ปรึกษา (Councillor of the State) ทำหน้าที่แทนพระองค์ เว้นแต่เฉพาะกรณียุบสภาและแต่งตั้งขุนนาง แต่ถ้าเป็นพระราชกิจเกี่ยวกับเครื่องจักรภพ ไม่ว่าจะประทับอยู่ที่ใดก็จะต้องรอพระราชวินิจฉัยเท่านั้น โดยปกติ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ทรงแต่งตั้งองค์ที่ปรึกษาจากราชวงศ์ต่อไปนี้ (1) ดยุกแห่งเอดินบะระ พระราชสวามี (2) สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบท พระบรมราชชนนี (3) พระราชวงศ์ 4 องค์ตามลำดับการสืบสันตติวงศ์ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ก็ทรงเคยเป็นองค์ที่ปรึกษาขณะพระชันษา 18 ปี เมื่อครั้งพระเจ้าจอร์จที่ 6 เสด็จสมรภูมิในประเทศอิตาลีใน ค.ศ. 1944 เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละปีนั้น พระองค์จะประทับทรงงานที่พระราชวังบักกิงแฮม ยกเว้นในช่วงคริสต์มาสที่จะเสด็จไปประทับที่พระราชวังวินด์เซอร์และต่อด้วยพระราชวังซานดริงแฮมในมณฑลนอร์ฟอล์ก (Norfolk) จะเสด็จกลับไปวินด์เซอร์อีกครั้งในช่วงเทศกาลอีสเตอร์ ส่วนช่วงเดือนสิงหาคมจะประทับอยู่ที่พระราชวังบัลมอรัล ในมณฑลแอเบอร์ดีนเชิร์ (Aberdeenshire) สกอตแลนด์ ทั้งพระราชวังซานดริงแฮมและพระราชวังบัลมอรัลถือเป็นที่ประทับส่วนพระองค์

ในการดำเนินชีวิตของพระองค์นั้น ทรงยึดมั่นในหน้าที่ ความบังควร (decency) และศีลธรรม เป็นหลักอย่างแน่นแฟ้น ซึ่งหลายครั้งทำให้ทรงถูก

³ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ทรงโปรดให้ لقبชื่อประธานาธิบดีนิโคลา เซาเซสคู (Nicolae Ceausescu ค.ศ. 1965-1989) ออกจากทำเนียบนามผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์บาท (Order of the Bath) ของอังกฤษ และทรงส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของโรมานีเยที่เขาเซสคูทูลเกล้าฯ ถวาย

วิพากษ์วิจารณ์ว่าคร่ำครึ ล้าสมัยหรือขาดความยืดหยุ่น ทั้งนี้เหตุผลหนึ่งเป็นเพราะทรงเจริญพระชันษาโดยขาดการสมาคมกับเพื่อนวัยเดียวกัน และต้องรับรู้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของราชสำนักและการวางพระองค์ในแบบที่พระอัยยิกาเห็นว่าเหมาะสมกับเจ้านาย ไม่มีวาระจบสิ้นเฉกเช่นนักการเมือง

อย่างไรก็ดี ทรงทำหน้าที่ของกษัตริย์อย่างครบถ้วน ทรงเอาพระทัยใส่ในหน้าที่ประมุขของประเทศอย่างจริงจังนับแต่ขึ้นครองราชย์ เชื่อกันว่าการที่ทรงตระหนักในสถานะใหม่ของพระองค์เมื่อพระราชบิดาสวรรคต ถึงกับทำให้ทรงเว้นการมีพระราชโอรสธิดาหลังจากเจ้าหญิงแอนน์ประสูติไป 10 ปี นอกจากการเป็นกษัตริย์อังกฤษแล้ว ทรงเอาพระทัยใส่กับการเป็นประมุขของเครือจักรภพซึ่งประกอบด้วยพลเมืองจาก 53 ประเทศ และจากหลายหลากเชื้อชาติ ทรงมุ่งมั่นในการวางพระองค์ให้เป็นศูนย์รวมขององค์การนี้ ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้มีการเสด็จเยือนประเทศในเครือจักรภพหลายครั้งและบางครั้งก็โปรดให้พระราชโอรสและพระราชธิดาเสด็จไปร่วมพิธีของประเทศสมาชิกต่าง ๆ แทนพระองค์อีกด้วย ทุก 2 ปี ทรงถือเป็นพระราชภารกิจที่จะต้องเสด็จไปในการประชุมผู้นำรัฐบาลเครือจักรภพ (Commonwealth Heads of Government Meeting - CHOGM) ถึงแม้จะไม่ร่วมประทับขณะที่ยังบรรดาผู้นำประเทศประชุมกันก็ตาม ในการประชุมผู้นำรัฐบาลเครือจักรภพที่นครลูซาคา (Lusaka) เมืองหลวงของแซมเบีย (Zambia) ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1979 รัฐบาลอังกฤษได้พูดเตือนเป็นนัย ๆ ว่าสถานการณ์ไม่เหมาะที่จะเสด็จนัก เพราะแซมเบียกำลังมีปัญหาบริเวณพรมแดนกับโรดีเซีย (ซิมบับเว (Zimbabwe) ในปัจจุบัน) ซึ่งดำเนินนโยบายถือผิวจนประเทศเครือ

จักรภพคว่ำบาตร แต่ทรงยืนยันอย่างเด็ดเดี่ยวว่าจะเสด็จเหมือนการประชุมครั้งก่อน ๆ

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ทรงมีสายพระเนตรกว้างไกลทางด้านการต่างประเทศเพราะตั้งแต่ขึ้นครองราชย์เครือจักรภพอังกฤษในรูปแบบเดิมที่มีอังกฤษเป็นสัญลักษณ์ของความป็นมหาอำนาจเหนือภาคีสมาชิกอื่น ได้จบสิ้นไปแล้วตามปฏิญญาลอนดอน (London Declaration) ค.ศ. 1949 เหลือเพียงเครือจักรภพในรูปแบบใหม่ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่ประเทศภาคีสมาชิกทุกประเทศรวมทั้งอังกฤษมีสถานะเท่าเทียมกันมาร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ ดังนั้น สมเด็จพระราชินีนาถของอังกฤษจึงทรงพยายามทำให้ประเทศในเครือจักรภพเห็นคุณค่าของกษัตริย์อังกฤษในฐานะเป็นศูนย์รวมของจิตใจเป็นสัญลักษณ์ของความสมานฉันท์และความต่อเนื่องขององค์การ หากอังกฤษละเลยบทบาทนี้อังกฤษจะยิ่งสูญเสียบทบาทในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้น ไม่นานหลังจากพระราชพิธีบรมราชาภิเษกผ่านพ้นไป สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 และพระราชสวามีก็ได้เสด็จเยือนเครือจักรภพทันทีระหว่าง ค.ศ. 1953-1954 เป็นเวลานานถึง 6 เดือน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทรงตระหนักในความสำคัญของเครือจักรภพมาก และในงานพระราชพิธีรัชดาภิเษก (Silver Jubilee) ซึ่งฉลอง 25 ปีแห่งการขึ้นครองราชย์ใน ค.ศ. 1977 นั้น นอกจากทรงเชิญผู้นำประเทศเครือจักรภพมาร่วมงานเลี้ยงแล้ว ทรงถือเป็นพระราชภารกิจที่จะต้องเยือนเครือจักรภพอีกครั้งโดยเสด็จไปทั้งแคนาดา หมู่เกาะแคริบเบียน ออสเตรเลีย และหมู่เกาะแปซิฟิกใต้

นอกจากการให้ความสำคัญแก่เครือจักรภพแล้ว ทรงมีพระราชภารกิจที่จะทำให้สังคมอังกฤษ

เห็นคุณค่าของสถาบันกษัตริย์ที่มีมาช้านาน เพราะสังคมสมัยใหม่ไม่ได้ถือเอาความเก่าแก่ของสถาบันกษัตริย์เป็นสิ่งที่มีความค่านัก ทางหนึ่งคือสมาชิกในพระราชวงศ์จะต้องใกล้ชิดกับประชาชนให้มากขึ้น ดังนั้นตั้งแต่ ค.ศ. 1963 ทรงเริ่มมีพระราชปฏิสันถารกับผู้ที่มารับเสด็จและเสด็จเยี่ยมเยียนประชาชน (royal walkabout) รวมทั้งให้สถานีโทรทัศน์แพร่ภาพเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจมากขึ้นเพื่อไม่ให้ชาวอังกฤษรู้สึกว่าการกษัตริย์กับประชาชนนั้นต่างคนต่างอยู่ การมีพระราชปฏิสันถารกับประชาชนครั้งสำคัญคือในโอกาสพระราชพิธีรัชดาภิเษก ค.ศ. 1977 ซึ่งเสด็จเขตเมืองเก่าของกรุงลอนดอน (City of London) นอกจากนั้น ทรงใช้สื่อทางภาพยนตร์และโทรทัศน์ในการจัดทำรายการเกี่ยวกับพระราชวงศ์ ดังใน ค.ศ. 1969 บีบีซีได้จัดทำภาพยนตร์เรื่อง **The Royal Family** ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะเสนอภาพพระราชวงศ์อังกฤษในลักษณะที่จะทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงความอบอุ่นในครอบครัว การดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายตลอดจนพระราชกิจวัตร โดยทั่วไป ภาพยนตร์เรื่องนี้นอกจากภายในอังกฤษแล้วยังได้นำไปฉายอีกกว่า 130 ประเทศด้วย ต่อมาสำนักพระราชวังก็ได้เผยแพร่รายการโทรทัศน์ไปทั่วโลกเกี่ยวกับพระราชวงศ์อังกฤษเรื่อง **Elizabeth R.** ใน ค.ศ. 1992 แต่ภาพของราชวงศ์ก็ได้

● สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 ประทับคู่กับเจ้าหญิงไดอานาแห่งเวลส์ ใน ค.ศ. 1982

รับผลกระทบอีกครั้งอย่างรุนแรงจากกรณีหย่าร้างของเจ้าชายชาลส์และเจ้าชายแอนดรูว์ โดยเฉพาะหลังจากที่เจ้าชายชาลส์ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาชีวิตสมรสของพระองค์กับเจ้าหญิงไดอานา ความสัมพันธ์ของพระองค์กับคู่อื่นนอกสมรสกับพระบิดา และการมีความสัมพันธ์นอกสมรสกับคามิลลา พาร์เกอร์ โบลส์ (Camilla Parker Bowles) พระสหายที่คบหาช้านาน นอกจากนี้ใน ค.ศ. 1995 การให้สัมภาษณ์ทางสถานีโทรทัศน์บีบีซีไปทั่วโลกของไดอานา เจ้าหญิงแห่งเวลส์เกี่ยวกับการถูกปฏิบัติอย่างไม่ยุติจากพระสวามีและพระราชวงศ์ก็ยังสั่นสะเทือนภาพลักษณ์ของราชวงศ์วินด์เซอร์ ใน ค.ศ. 1999 เจ้าชายแอนดรูว์จึงได้ทรงจัดทำนิตยสาร *Royal Insight* ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นช่องทางให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชวงศ์แก่สาธารณชน ได้สะดวกขึ้น

นอกจากสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 จะทรงถูกตำหนิเรื่องความเยิ่นเย้อ ดังที่ดัชเชสแห่งวินด์เซอร์ (Duchess of Windsor) ชายาในอดีตรัชเจ้าเอเดเวิร์ดที่ 8 เคยกล่าวไว้ในคราวมาร่วมงานพระราชพิธีฝังพระศพพระสวามีที่กรุงลอนดอนว่าพระราชวงศ์อังกฤษนั้นเอื้อเฟื้อและสุภาพแต่เยิ่นเย้อมาก ยังทรงถูกตำหนิจากการที่ทรงยึดมั่นในจารีตที่ทรงเคยทำเป็นนิจจนเกินไป ครั้งที่คริกโครมมากคือใน ค.ศ. 1997 เมื่อมีการตั้งพระศพเจ้าหญิงแห่งเวลส์ที่พระราชวังเคนซิงตัน (Kensington Palace) ในลอนดอน ขณะนั้นเป็นเดือนสิงหาคมตามประเพณีที่ปฏิบัติมานานนั้นพระราชวงศ์จะประทับอยู่ที่พระราชวังบัลมอรัล ชาวอังกฤษได้แสดงปฏิกริยาเรียกร้องอย่างรุนแรงให้พระราชวงศ์เสด็จกลับมาประทับที่กรุงลอนดอนเมื่อเห็นว่าสมเด็จพระราชินีนาถ

เอลิซาเบทที่ 2 ยังคงประทับที่พระราชวังบัลมอรัลต่อไปและไม่ได้ทรงแสดงความ โศกเศร้าเท่าที่ประชาชนคาดหวัง

หลายสิบปีหลังจากที่ครองราชย์ สถาบันกษัตริย์ของอังกฤษถูกสังคมส่วนหนึ่งมองไม่เหมาะสมกับกาลสมัย การคงไว้นั้นเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐ ยังมีข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆ ของสมาชิกในพระราชวงศ์ที่สื่อมวลชนนำมาเผยแพร่และหลายครั้งมีภาพที่ไม่เหมาะสมนัก ก็ยังทำให้สังคมเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ด้วยเหตุนี้ ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1992 สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 จึงทรงเสนอว่าจะจ่ายภาษีให้รัฐบาลบนพื้นฐานแห่งความสมัครพระทัยนับตั้งแต่ ค.ศ. 1993 เป็นต้นไป เพราะโดยกฎหมายของคัมภีร์ไม่จำเป็นต้องเสียภาษีเงินได้ ข้อตกลงในเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ที่เสนอต่อสภาสามัญในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1993

● การอภิเษกสมรสของเจ้าชายเอคเวิร์ดในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1999 เชื่อว่าทำให้ภาพลักษณ์ของพระราชวงศ์ดีขึ้น

วิกฤตศรัทธาในสถาบันกษัตริย์ไม่ได้เกิดเฉพาะในอังกฤษเท่านั้น ความรู้สึกโน้มเอียงสู่ระบอบสาธารณรัฐก็ได้มีขึ้นในประเทศสมาชิกเครือจักรภพบางแห่ง โดยเฉพาะในแคนาดาและออสเตรเลีย ซึ่งได้มีการหยั่งเสียงประชามติไปบ้างแล้วเพราะไม่เห็นความจำเป็นของการมีกษัตริย์ที่ไม่ได้ประทับอยู่ในประเทศนั้น ในอังกฤษเองก็มีการสำรวจความนิยมสถาบันกษัตริย์ในหมู่ประชาชนอยู่เสมอๆ โดยเฉพาะหลังจากเหตุการณ์อัชฌาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในราชวงศ์ในทศวรรษ 1990 จนเป็นที่สังเกตได้ว่าความนิยมของประชาชนต่อพระราชวงศ์องค์ใดนั้นขึ้นลงแปรเปลี่ยนดังความนิยมในดารภาพยนตร์ ที่สนคดีต่อสถาบันกษัตริย์แบบคนรุ่นก่อนๆ ได้เปลี่ยนไปมากแล้ว สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบทที่ 2 เองก็ทรงยอมรับ ดังที่เคยรับสั่งว่าหากถึงวันนั้น วันที่ระบอบกษัตริย์ไม่เป็นที่ต้องการก็ทรงพร้อมที่จะไปโดยไม่โต้แย้ง อีกไม่นานชาวออสเตรเลียก็จะแสดงให้เห็นว่า จะโลกรับรู้ว่าจะตกลงใจเช่นใด

● รัฐบาลออสเตรเลียจัดพิมพ์โปสการ์ดรูปนี้ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ค.ศ. 1997

ข้อมูลและรูปภาพ

Brownstone, David and Irene Franck. **People in the News 1992**. New York : Macmillan, 1992.

_____. **People in the News 1996**. New York : Macmillan, 1996.

Britain and the Commonwealth. London : Foreign & Commonwealth Office, 1997.

Encyclopedia American.

Encyclopedia Britannica.

Morrow, Ann. **The Queen**. Bungay, Suffolk : Book Club Associates, 1983.

Newsweek. May 11, 1998.

Time. June 28, 1999.

www.gilmer.net/royalty

www.royal.gov.uk

๒๗ ก.ค. ๒๕๔๓

